

„დროების“ რედაქცია—სასახლის ქუჩაზე, დ. სა-
რაჯოვის სახლში.

ხელის მოწერა მიიღება თბილისში, რედაქციაშივე;
ქუთაისში, ქილაძეების წიგნის მაღაზიაში, გარეშე
მცნობურებათთვის ადრესი: Въ Тифлисѣ, въ Редак-
цію „Дროба“.

ფასი: წლით 9 მ., 11 თვით 8 მ., 50 კ.; 10 თვით—
8 მ.; 9 თვით—7 მ. 50 კ.; 8 თვით—7 მ.; 7 თვით—
6 მ., 6 თვით—5 მ., 5 თვით—4 მ., 50 კ.; 4 თვით—4
მ.; 3 თვ.—3 მ.; 2 თვ.—2 მ.; 1 თ.—1 მ.

დროება

გამოდის ყოველ-დღე ორშაბათს გარდა.

ფასი განცხადებისა: სვრიქონზე რვა კაპ; გან-
ცხადება მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებ-
შიდ.
თუ საქართვებ მოითხოვს რედაქციის განწესებებს
და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამზარებულ წერილებს
დაუბეჭდავად წერილებს რედაქცია ვერ დაუბრუნებს
ავტორს.
„Объявления пзъ Россіи, Царства Польскаго и за-
границы принимаются только въ цент. конторѣ
объявл. А. Метцль., Москва, Петровка, № 6.

ც. ლეკი ნომერი «დროებისა» ღირს 5 კაპეიკი.

„დროების“ რედაქცია გადავიდა
ახალს სადგურში,
დ. სარაჯოვის სახლებში, სასახლის
ქუჩაზედ.

ერთი კვირა უსხოთოში
თბილისი, ოქტომბრის 19-ს.

ორი პარლამენტი ერთად გაიხსნა
გასულს კვირას: ძლიერის ინგლისისა
და პატარა ბულგარიისა. მაინხენ
აგრეთვე ავსტრო-მენგრიის დელეგა-
ციები, ესე იგი კრება ავსტრიისა და
მენგრიის პარლამენტთან ცალკე-
ცალკე ამორჩეულ დეპუტატებისა,
რომელთაც მთელის იმპერიის საერ-
თო საქმეები უნდა განიხილონ; მა-
ლე გაიხსნება აგრეთვე ბერმანიის
პარლამენტი, რომლის არჩევანიც უკვე
დაწყებულია. მკითხველს ეგონება,
რომ ამდენი ამბავი მომხდარა საპო-
ლიტიკო პარიზონტზედ, რომ ჩვეუ-
ლებრივი საკვირაო მიმოხილვა მეტის-
მეტად ვრცელი გამოვაო; მაგრამ
ნამდვილად კი სულ სხვაა. პარლა-
მენტები მაშინ არ არიან საყურად-
ღებონი, როდესაც პირველი მინისტ-
რები ან თვითონ გვირგვინოსანი
პარნი სატახტო სიტყვებსა ჰკითხუ-
ლობენ, რომლებშიაც გამუდმებით
ერთი და იგივე ჭრახვები გვსმის ში-
ნაურ მშვიდობიანობაზედ და მეგობ-
რულ განწყობილებაზედ მეზობელ
სახელმწიფოებთან. ეს მხოლოდ წინა-
სიტყვაობაა პარლამენტის მოქმედები-

«დროების» ქელტონი, ოქტ. 19-ს

ა — ის.
როცა ბედ-კრულს, უამედოს
მკლავს და მტანჯავს ბედის-წერა,
მაშინ სიღამე მომხდება
შენი ტკბილი ჩანგის ეღერა.
შორით მკენსრად გამოისმის
და იფრქვევა ქვეყანაზედ,
აღმაც აღის, მუსაიფობს
ანგელოსთან მაღლა ცაზედ.
ზრძობით მდიდარს გულს უტყვევებს,
იმედს აძლევს ბედით ჩაგრულს,
ბოროტს ჰგესლავს და კეთილს კი
აუმაღლებს სულსა და გულს.
ბევრის გრძობის დამტკობელი,
ბევრს უწყალოდ ასმევს შხამებს
და ცრემლებით აწყველინებს
თვის სიცოცხლის ტანჯულ წამებს.
მაგრამ მე კი მაგ ტკბილ ხმებში
ნათესავსა რამეს ვხედავ.

სა და მეტის-მეტი უფერული წინა-
სიტყვაობაც. მაშინ ნებას მოგვცემს
მკითხველი გვერდზედ აუუროთ ინგ-
ლისის პარლამენტის საშემოდგომო
სესიის ვახსნასაც, ბულგარიის საერო
კრებაზედ მთავრისაგან სატახტო სიტ-
ყვის წარმოთქმასაც და ავსტრო-
მენგრიის დელეგაციებსაც და მივაქ-
ციოთ ყურადღება უფრო ღირს-საც-
ნობ საგნებს.

* *

მოთხმეტი წელიწადია, რაც ბერ-
მანიის ერთობა დამყარდა და პრუსიის
სახელმწიფო ბერმანიის იმპერიად გა-
დიქცა. ბერმანიის წერილ სახელმწი-
ფოთა მფლობელნი თუმცა თავთა-
ვიანთ ალაგას დაჩინენ, მაგრამ უწინ-
დელის დიდებისა მხოლოდ სახელი-ლა
შერჩათ; მათზე სამართლიანად ითქმის:
თავიანთ სახელმწიფოში ხელმწიფო-
ბენ, მაგრამ კი არ განაგებენო. რა
თქმა უნდა, რომ, როდესაც კი შე-
მთხვევა ნებას მისცემს ბერმანიის ერ-
თობის შემოქმედს კანცლერს, რომ
ერთ-ერთი ამ სამფლობელოთაგანი
უფრო მკიდროდ შეუერთოს პრუსიას
და, თუ შესაძლებელია, მოსპავს კი-
დეც სამეფო სვარეულობა, — იგი ამ
შემთხვევას არ დაჰკარავს.

წარსულ კვირას გადაიკვალა 78
წლის მოხუცი უწილო ჰერცოგი
ბრაუნშვეიგისა. ბრაუნშვეიგი წარ-
მოადგენს დედა-ბოძს ბერმანიის კლე-
რიკალებისას და რა თქმა უნდა, რომ
უმემკვიდროდ გადაგება ამ საჰერცო-

მით ვმხნეველები და შავ ბედთან
ზაუხრებლად ბოძოლას ვხედავ.

და მაგ მღერის მთავარ აზრებს
ბულს ვიმარხავ, შიგ ვაგროვებ,
და დიდის ხნით ჩემს სულს და გონს
მაგიტ ვჰკვებავ, ვასაზრდოვებ.
პათაფშაჰისისკი. ცახელი.

სახალხო დღისასწაულები
სპანეთში
დ) შემოდგომობით
(შემდეგი*)

შემოდგომას სენურად «მუქღვერ»
ჰქვიან და ნიშნავს ქართულად: მზე
(მიქ) მიდის (ღორი), ესე იგი მზე მი-
დის ან იხრება სამხრეთისკენ. ჰოველ

*) ვებეჭდებო ჩვენ ამ გაგრძელებას წერი-
ლისას, რომელიც შეიცავს დაწვრილებიან
აღწერას სვანეთის დღესასწაულებისას, თუმცა
მისი დასაწყისი დაბეჭდილი იყო გაზ. „შრო-
მაში“ (№ 20, 22 და 24 1883 წ.). დღე-
განდღეო წერილი სრულიად ცალკე აღწე-
რილობას წარმოადგენს და დასრულებულ
შენიშვნად ჩაითვლება.

გოს მფლობელისა, კი საბუთი არის
პრუსიისათვის, რომ ეს სახელმწიფო
ან სრულიად პრუსიას შეუერთოს,
ან იმპერიის სამეფოებლოდ აღი-
აროს, როგორც აღიარებულია აღზას-
ლორენი და ჰერცოგის მაგივრად
მთავარ-მმართველი დანიშნოს.

ბრაუნშვეიგის ჰერცოგის სიკვლი-
ლის შემდეგ მისი მემკვიდრობა უნდა
რგებოდა ჰუმბერლანდის ჰერცოგს,
რომელიც ინგლისის სამეფო გვარეუ-
ლობასაც ეკუთვნის; მაგრამ მისგან
გაგზავნილი დეპუტატები, რომელთაც
უნდა ერთგულება გამოეცხადებინათ
იმპერატორისათვის, არ მიუღია ამ
უკანასკნელს და უთქვამს, რომ ბრაუნ-
შვეიგის სეიმი განარჩევს კონსტიტუ-
ციურ საგნებს საჰერცოგოსას სხვა
მთავრობებთან ერთად და მანამდის
კი ნურას უკაცრავადო. მკვი არ
არის, რომ ბრაუნშვეიგის სეიმი ვერ
გადავა თავადი ბისმარკის სურვილს,
თუნდაც რომ ძალიანა სწადდეს ეს
და კანცლერიც სრულს ხერხსა და
ჰკუყავს მოიხმარებს, რომ ეს საჰერცო-
გო თავის მოსისხლე მტრების, კლე-
რიკალების, გავლენას გამოაცალოს.

* *

ბელგიაში კლერიკალების გამარ-
ჯვებამ, რომელსაც თან მოჰქვა
სახალხო განათლების დევნა ამ ქვე-
ყანაში, გამოიწვია ცხარე პროტესტი
ლიბერალებისა, რომელთაც თავიან-
თი ენერგია ვერ დემონსტრაციებს
მოახმარეს, მასუკან მოიწადინეს კო-

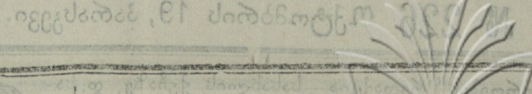
გვარი ხარჯი წელიწადის ამ დროისა
სულ ერთიანად დანიშნულია მკვდარ-
თა სულის მოსახსენებლად და სა-
კურთხებლად, გარდა რამოდენიმე
იშვიათ შემთხვევისა, რომელსაც ქვე
მოთ დანიხნავს მკითხველი. ხალხის
ღრმა რწმუნებით და ჩვეულების ძა-
ლით ყოველ მიცვალებულის სულის
საცხონებლად მიუცილებელი და ვალ-
დებულებრთა ჰირსუფალთათვის შემ-
დეგი წესები: 1) «ლაგვან» ან «კონჩი-
ხარ», 2) «ბაცხ» ან «ქუნეგეშ» (სუ-
ლის საქმე).

1) «ლაგვანს» ან «კონჩხარს» ხალ-
ხი ასრულებს ამ გვარად: ესთქვათ,
1860 წელს მოკვდა შეძლებულის
ოჯახის ერთი წევრთაგანი, რა სტესი-
საც უნდა იყოს, არა ნაკლები სამი
წლისა. მომავლის წლის შემოდგო-
მისათვის ამ ოჯახმა გაზაფხულზედვე
უნდა გაუშვას ორიდამ თორმეტ ცალ
ხარამდე სასუქად მთაზე და უნდა
ჰყავდეს იქ შემოდგომის მიწურულე-
ბამდე, როდესაც მთაში ჩამოსთავოს და
ბალახობა საქონლისა შეუძლებელია.
იმავე გაზაფხულზე, თუ ოჯახი შეძ-
ლებულია, ერთი წლითაც უნდა შე-

მუნებში მოქმედება და ამ მხრით ძა-
ლის დატანება კლერიკალურ საზი-
ნისტროსადმი. ეს უკანასკნელი გზა
საუკვესო აღმოჩნდა. კომუნები ბელ-
გიაში შეადგენენ უმცირესს პოლიტი-
კურს დაწესებულებას და თუმცა სა-
თითაოდ ცოტა მნიშვნელობა აქვთ,
ერთად შეკრებილნი იმისთანა ძალას
წარმოადგენენ, რომელსაც შეუძლიან
თვით სამინისტროს ფრთები შეაკვე-
ცოს. კომუნა (სოფლის საზოგადოე-
ბა) განაგებს იქ სოფლის ყოველსავე
საქმეს, განსაკუთრებით სასოფლო-
სკოლებისას, და ლიბერალებმაც ამ
ძალას მიჰმართეს, რომ სამინისტრო-
ში ნიადაგ-გამოცილებებს აქ მაინც
ფეხი მაგრა მოეკიდნათ. შრომა და
ცდამ ტყუილად არ ჩაუარა. თუმცა
კომუნებში კათოლიკე პატრებს დიდი
გავლენა აქვთ, მაგრამ ამ გავლენასაც
ვერა უქნია-რა და კომუნების უფ-
როსების (მერების) და სხვა მოხელე-
თა არჩევანში ლიბერალებს გაუმარჯუ-
ნიათ. კლერიკალურ სამინისტროს
უკრძენია, რომ მისთვის ბრიუსელში
დამარცხებანედ სოფლის საზოგადოე-
ბებში დამარცხება უფრო ძლიერია
და გადამდგარა თანამდებობიდან. ბელ-
გიაში უმცირეს სახლის სამინისტრო
რომელსაც აზრად აქვს კონსერვატი-
ვები და ლიბერალები ერთმანეთთან
მოაჩივოს.

პირველის შეხედვით ვასაოცარია
ესეთი ცვლილება ბელგიის პოლიტი-
კაში: წელანაცა ვთქვით, რომ კლე-
რიკალებს სოფლებში მკვიდრად ჰქონ-
ავდოს სასუქად რამოდენიმე ღორი
2 — 8; ამდენივე ვერძი და ვაცა. ოჯა-
ხი აქედამვე უნდა შეუდგეს «ლაგვა-
ნისთვის» პურის და არაყის მომზადე-
ბას და თავდარიც.

უწინდელს დროში შეძლებულ სვა-
ნის ოჯახს ყოველთვის მოეძებნებოდა
ერთი ან მეტი მზა კიღობანი ფქვი-
ლისა ყოველ შემთხვევისათვის; აგრე-
თვე საარაყედ ქერი და ქუბა; ვისაც
კი მზა-შენახული არა ჰქონდა, ის შე-
მოდგომასზე ახლის მოსაველიდგან გა-
ლენდა და იქიდან ხარჯავდა, რაც სა-
კირო იყო, თუნდა ოჯახს კიდევ
დაჰხარჯოდეს მისი წლიური სარჩო.
ამასთანავე მიცვალებულის ჰირსუ-
ფალთ უნდა შეეკრათ ერთი წყვილი
ახალ-ახალი ტანისამოსი, რაც კი სა-
კიროა კაცისათვის თავიდან ფეხებამდე
მიცვალებულის საკურთხებლად. და-
დგა შემოდგომა, დრო «ლაგვანის»
გადახდისა. მთებში ჩამოთოვლა. სასუ-
ქი ხარები, რომელთაც გაზაფხული-
დამ დამოკრებული მიწურულს სვა-
ნეთის შემოდგომამდე ნებებობაში
გათარეს დრო, სახლში მორეკეს;
მორეკეს, მაგრამ რა მორეკეს! რომ

დათ უფრო მოკიდებული, მაგრამ უფ-
ლობის ხელში მოკიდების შემდეგ ისე
მალე შიშობიანდნენ თავიანთ ძალის გა-
მოყენება, ისე უცრად მივიდნენ ი-
რიშით ყოველს იმაზე, რაც შეადგენს
წმიდა-წმიდათა ბელგიის ხალხ-სათვის,
რომ მათმა ძალ-დატანებითა მოქმე-
დებამ სამართლიანი პროტესტი გამო-
იწვია, უსათუოდ არა ერთი კლე-
რკალი გადავიდა ლიბერალების ბა-
ნაკში და მით შეამცირა რაში კლე-
რკალური სამინისტროს ქვეყნ-დომ-
თა.

ინგლისის დედოფლის სატახტო სი-
ტუბუზედ არა ვთქვითრა, რადგან იგი
არაფერს წარმოადგენს ჩვენთვის საყუ-
რადლებოს, მაგრამ ეგვი ივე მღუბარე-
ნით ვერ ჩაუვლით გვერდზე რაკომ-
ბრის 4-ს მოხმარ მანიჭესტერის
ლონდონის ჰაიდ-პარკში მოგვხსენე-
ნებათ, რომ ზღადავთნა წინადადე-
ბა შეიტანა პარლამენტში სარჩევო
რეფორმაზე. ამ რეფორმის ძალით თი-
თქმის ორ-მილიონ ინგლისის ქვეყ-
ნადომთ, რომელთაც ეხლა არჩევანში
ხმა არა აქვთ, უნდა მინიჭებოდეთ
იგი. ეს რეფორმა საზოგადოებათა ბა-
ლატამ მიიღო, მაგრამ უარყოფილ
იქმნა ლორდთა პალატისაგან, რომელ-
შიაც სახელმწიფოსაგან ამორჩეულნი
წარმომადგენელნი კი არა სხედან,
არამედ უფრო ჩამომავლობით ღი-
კაცნი და ისინი, ვისაც ეს ღი-
კობა მასუენ მიუღია რაიმე სამსა-
ხურისათვის. ხალხი თანა-უგრძობს
ზღადავთნის რეფორმის და ამიტომ
ღიდი უკმაყოფილება აღიძრა მაშინ-
ვე, რამუამ გამოცხადდა, რომ ლორდ-
თა პალატა წინააღმდეგია სარჩევო
რეფორმისათ. ჰაიდ-პარკის დემონ-
სტრაცია, რომელმაც 100,000-მდე

კაცი დაესწო და რომელმაც
ლორდთა პალატის გაუქმებასა თხოუ-
ლობდნენ, პირველი მაგალითი იყო ამ
შემოღობაზედ ხალხის წაღილს გა-
მოცხადებრა და ლორდთა პალატამ
უნდა მიიღოს სახეში ეს უკმაყოფი-
ლეის გამოცხადება, თუ მართლა
გაუქმება არ მოსურებია.

შინაური ძროხისა

— უშინდესის სანდის ობერ-ზო-
კურთის ანგარიში 1882 წლის გან-
მავლობაში შეეხება სხვათა-მორის სა-
ქართველთა საკუთარსადაც. ამ ან-
გარიშია მთავრეს შემდეგ საინტე-
რესო ცნობანი თბილისის სემინარიის
შესახებ; „თბილისის სემინარიის მდე-
მარება უგანასწავლს დროს, — ნათქა-
მა ანგარიშში — სემინარის და შეიცავ-
და და საკოილ დეოდაც შეიცავა.
1878 წლის რევიზიის შემდეგ ბევრი
ისეთი მოვლენა შეინიშნებოდა ამ სას-
წავლებელში, რომელსაც შეიძლება
სრულიად დაუსტებინა იგი უკვე
მსრავ. საანგარიშო წლის განმავლობა-
ში ეს სასწავლებელი თუმცა არ იყო
ატილებული ზოგიერთი ნაკლებობის,
მაგრამ მაინც საზოგადოდ რიგინად
სწავლობდა. თბილისის სასულიერო სე-
მინარიის ერთად-ერთი სასწავლებელია,
რომელმაც უნდა აღსადგოს სასული-
ერო მწეწმნი და მომავალი სრულიად
მართლ-მადიდებელი საქართველოსათვის.
თუმცა მას ამ გვარი დანიშნულება აქვს
მ. თვისებული, მაინც ძალიან მცირე რიცხის
შეიცავს მოსწავლეთა. ამით აისხება,
რომ 1,000 მღვდელში იმერეთში, სა-
მეგრელოში, გურიაში და აფხაზეთში
მხოლოდ 15 ათისებრა სემინარიაში
სწავლად-დასრულებული მასობა საქრთ-
ველთა ეკლესიის ამ გვარი სამწესრო

ველ საზოგადოებაში არიან ამგვარი
დელაკაციები. ამ დელაკაცმა უნდა გა-
მოაცხადოს 4 სემისვერამდე კა-
ცის სულობე, რამდენი სულიც კი ით-
ვლება საზოგადოებაში, განურჩევე-
ლად სქესის და ეწოდებინა. იმ
საზოგადოებებში, სადაც ვიცის სულობე
ერთ სემისვერისა ცხობენ (მაგა-
ლითად, შიშულში), პური იმ ხელა
უნდა იყოს, რომ სამსჯავს მაინც
ეყოს; სადაც ორ-ორ პურს აცხო-
ბენ (ლაგლის საზოგადოება და
სადაღანო სვანეთში), იქ კი შეიძ-
ლება ერთი სემისვერის გათაოს
კაცმა. „სემისვერი“ უნდა იყოს წმინ-
და პურისა, მაგრამ სადაც პურზე იმეტი
ქერი მოდის, იქ ამ უკანასკნელსაც
გაურევენ ხოლმე. ბათადა პურის
ცნობა, არაყის მხად არის, დასუქე-
ბული საკლავები სახლებში შევთ
დამწედეული. მართის სიტყვით; ყვე-
ლა საქრო მსალა მხად არის და
ვთქვათ — ხვალ უნდა მოედოს ბოლო
ამდენი ხნის ნამხად-ნამაგებ პურ-
არაყ-საკლავებს, რომ მიცვალბუ-
ლის და საზოგადოების ვალი შეს-
რულდეს რჯულზე უმტიცენ ჩვეუ-
ლების წყალობით. „ლაგის“ გა-
დნის წინა დლით მასბინძელი იწ-

მდგომარეობის საქართველოს ს. მღვლე-
ლოების ეკონომიური უფავ-ცხობება
და თბილისში ცხობების საძეგრა.
ერთის მიხედვითა შეადგენს ზრეთვე
თბილისის ჰავის ვათარება, რომლის გა-
მა სწირად ხდება ავად იმერეთიდან
ხსრული უმწედეობა. ამის გარდა ახ-
მცირედი შინაშენლობა აქვს იმ გარე-
მობასაც, რომ სასულიერო სასწავლებ-
ლებში მიღებული წესი სწავლებისა არ
შეეფება ამიერ-კავკასიის ადგილობ-
რავ ვათარებასა, საქართველოს ეკლეს-
იის საჭიროებათა და ქართველი სასუ-
ლიერო განათლებას უკეთესად მოწყობის
წადილსა. უშინდესმა სინოდმა, ანგა-
რიშის სიტუათ, მიატყა უფრადება
ამიერ-კავკასიის სასულიერო სასწავ-
ლებს და განიხარხა შესრავლას სწავლე-
ბის წესი ქართველთ სასულიერო წო-
დების ახალ-გაზდობისთვის. ეს ცვლი-
ლება გამოისატება სხვათა-მორის იმით,
რომ მას ასწავლან მღვდელ-მამკმდე-
ბის წესებს და განხვევენ საეკლესიო
ქდატბას წარმომთქმის ქართულს ენა
ზე.

— ართიმეტის სრულის კურსის
შემდგენელს ბ. ნ. ვაფანს, რომ-
გორც ამბობენ, განურჩხხავს ქართულ
ენაზე ალგებრისა და გეომეტრიის შედ-
გენაც.

— გუშინ „დროების“ 224 №-ში
დაბეჭდილი იყო ცნობა, „საპარტის უ-
სამბეში“ ცეცხლის განხის შესახებ.
ესა გავტუობინებენ, რომ ცეცხლი
პირველად იქ გამოართულს განას ქარ-
სანას მოჭვიდებია და იქ დგან მოხდე-
ბია უსამბების ერთს ნაწილს, რომე-
ლიც სრულიად ჩაბუჯა. ამბობენ,
ვევს ახლო ნათესავე, სალოცის,
სიძეებს და სხვათ თადარიკისათვის.
ზოგიერთს მათგანს, უფრო ხაში
მესულებს, ირჩებს მარეულებად და
აბარებს საკლავებს, ზოგიერთს აყენებს
არაყის გამოვად, ზოგსაც პურს აბა-
რებს. ამ დროს მღვდელს (უწინ
პაპს) მოიყვანს მასბინძელი, რომ
საკლავები უკუთხოს (აქაურად მა-
რილის კურთხევა). მოდის პაპი (ახლა
მღვდელი). მასბინძელს საკლავები
— ლორების გარდა — მოჰკავს თავიანთ
ბინებდღამე ბაკიდან, აძლევს პა-
პს იმდენ ორორ, წმინდა სანთლის
ჩხირს, რამდენიც საკლავია და მა-
რილის კურთხევა (ჩხარს). პაპი სან-
თელს მოუყიდებს, ორორ ანთებულ
სანთელს საკლავის რქებზე დაან-
თებს თვითოეულად, ერთს მოკიდე-
ბულს თვითონ დაიჭრს ხელში,
იტყვის ზებირად ლოცვებს (პაპი),
რომლის ვათაგების შემდეგ თვითელს
საკლავს მარილის კენიტს მოალო-
კინებს; შემდეგ მოკიდებული სა-
ნთლით წაუჭამს საკლავებს ბალანს.
შუბლზე, ორ-ბეჭ შუა და გავის ბო-
ლოს. ამის შემდეგ პაპი წავა, მეთა-
დარიკე კაცები მისცივიან საკლავ-
ებს, შემოკვენ მსხილი თოკე-

რომ ზოგიერთს სადადის ბრავა და სწ-
ვათ და სრულიად განიერონ დასწ-
ნილანო. ცეცხლის განხის შესახებ
ზოგი პაპარტის ნამწეს აბალებს,
ზოგიც სამკარს, რომელაც ქარსანას-
თის ახლა მღვარა. ცეცხლის-მქრობელი
კამანდა ცეცხლის-მქრობელის მასხე-
ბით მხოლოდ მშინ მსხვა, რომ
დესაც თითქმის უკლავებია ვათაგებუ-
ლი უთაღიერა, მას ნახევარ საათზედ
მეტი დეკავანა.

— ამ დღეებში თბილისის მესამე
განყოფილებას მამკავებელ მესამართ-
ლეს ერთი საქმე გაურჩევა, რომელიც
მეტად განსხვავდება თვის ახარებულ-
ბით. ერთს უაწედა კაცს, სამხედრო
წოდებისას, ზრამორმეას მ. უთხელავს
შეუკვება ერთი ქალისა დამ, ჩამოუთმე-
ვა ბრათი ამ ქალისთვის, რომ ის უკვე
ლად მას მისთხვავდა. მათ შეუღლებანედ
თახნობის ხელ წერა და ჩამოურთმევა
გეტოვე სასადროსთვის.

ამის შემდეგ უაწედა კაცი შედ-
გომია სცლავსთვის ტანისმარის
მამხადებს და ამ გვრად უადაბა თითქ-
მის 1,000 მან. ნკოეულობა და ქ-
ლის სამგაული.

ქალს აღმოუწადინებია ვათხვება და
უთხელავს საქმე სამართალში გადატა-
ნის, მაგრამ სახიჯარხედ სამართალს უარა
უაქვამს და ას თუმხამდის დანახარვის
მაგიერ გრძელად გაჭრელებული სიგბა
შეჩხინა.

ზოგიე ობოზრნიერ სწავლებლის-
ტი ამხე ასე ოხუხობს: ვისაც ნამ-
დვილი ვვარის წერა უნდადეს, ითვად
იშოკის ბ. უთხელავისაგან საქრ-
წინა ქალის ვაბას და სხვა სამგაულ-
საო.

— ამ დღეებში ხვენს გასეთში იყო
მოყვანილი ს. სტეფან წმინდის ახლო
ბით დიდის ვაი-ვაგლახით და დაპე-
ლავენ შემდეგ დიდის ბოძლისა
საკლავთა და დამკლევთა მორის. მს
სკენა ხდება საზოგადოდ სვანის სახ-
ლის ქვედა სართულში, რომელშიაც
თვითონ სცხოვრობს. უნდა შეინე-
დოთ ამ დროს ამ სახლში, სადაც
ამდენი ვაატყავებელი საკლავით მო-
ფენილია ხელი, კვამლისაგან გაჭვარ-
ტიანებული სვანის სახლი, რომ
ნათლად წარმოიდგინოთ სურათი ზე-
მოსწეებელი სკენისა, რომელსაც
საუფებლად მამა-პაპური ტრადიცია
უძევს. მათყავის დაკლული საქონე-
ლი. მათუუქეს ლორები, ხორცი ჩი-
ბარეს ამორჩეულმა მზარეულებმა და
ასო-ასოდ ასტრეს; შემდეგ ჩაპა-
რეს სბილენძის დიდ ქვაბებში (სუა-
ნეთში განგებ ამ შემთხვევისთვის აქვთ
დიდი ქვაბები, ზოგიერთ მათგანში
ექვსი ხარის ხორცი ერთად მოთავს-
დება მოხარშვის დროს). მზარეულებ-
მა მთელი ღამის განმავლობაში უნ-
და ვათაგონ ხორცის ხარშვა და მი-
სი განაწილება იმდენ ულუფად, კე-
ბად, (ლიგავ, ლიმაათ), რამდენი მე-
კობურიც საზოგადოებაში ითვლება,
რომ დილისთვის მასბინძელი ყოველის
მხრით მხად იყოს. ამ გაწამაწიაში და

ორი მხარის მკვლელობის გამო, ესა-
გვარობისთვის, რომ ეს მხარეები უკ-
ფლანს ს. სტეფან-წმინდის მცხოვრების,
წაჭრის სტანცია უზარატიდგან გლობის
სტანციაში ვიდრე სანატორი პარკის
და ღებრების დროს, ახლო ტრეტა
სემოვანს მძიმედ დაზარალებული
რათი მხარე ცხენისა. მხარეები კე-
ხათ მათთვის ბილეთები და იმთავ-
პასუხად თხოვნი კარგად და კეთი-
ლად უკეთ იმ ადგილს მომკვლავ,
მეორესთვის კი ცოცხლისთვის მიეს-
წოთ. უკანასკნელს მღვივ ამოუგუნეს
და უთქვამს, რომ მკვლელები კერ-
ვირის, ქისტურ და ლაზარებისა

კორკის მხარეში ამბობს, რომ ამ
უკანასკნელს ხანძარი უფროა და ზა-
გობა სეკში მკვლავ გავრცელდა. წრ-
სულს წელსა და შიგნით, სტეფან-წმინ-
და მხარეში დღეს და სასლა გა-
ტესკის, სოფელ ამ გარდა შემოსევა უწი-
იშვითად სდებდა ხელში. კორკის მხ-
არის მხარეში, ამ გარდა უწილობა
იმას გამოდგება, რომ ადგილობრივი
მმართველობა ხელს გარდა კერ-
ნობს და კერ შესთვისა, უმძიმესა,
რომ მკვლავ ავაზაკობის აღმოჩენა შემ-
ოსევისთვის და მოკვლელებისა.

მ. ითარბის თანხმობით კობის
სხვის მთავრობისთვის თხოვნა მიუ-
ცხად, რომ კობში შრისტოვ და უნი-
ფორმის მხარის უფროსების უკით-
ხავს ხელისთვის. შემდგომში ამ სა-
მართოს საჭირო ხარჯი გაიწეროს, თუ
არა? ხელს მხარის მიერ უკეთ, რასე-
გივე უნდა უთქვამს. ჩვენს აზრით,
კობში შრისტოვის დანიშნა სრულიად
მომეტყუელი იქნება, მით უფრო, რომ
ეს არა ადვილ უკეთად დგება ხელს.
მისი გარდაცვალება მხოლოდ ბილეთის
ადგენს და დღეს ბილეთისთვის უკ-
მადგენს.

კანონ-სწავლაში სოლოც დადგ. მს-
პინდელ მასხლი დაგვიყენა, მხარეში
მოყრილი ოჯახს აფეხულობდა თავის
ადგილს და. ამასთან მასპინძელმა
„პან შერ“ (პანა შედღა) უნდა გადი-
ხაროს ამ გარდა. მასპინძელს თავის
სახლის კაცები, ნათესაები — ახლომე-
ლი და სოფელი — თითო კაცი კომ-
ლიდგანს — მოუხარენ შესწავლას
კლებდეს. ამ პატარა ცალ პურს კომ-
ლიდგან. პურის მომტანნი ვან მად-
იქ ჩემბიან. მასმად ეს მოტანილი
პური უნდა დანიშნავს, არაუკიდ
ხორცი, უმეტეს ნაწილად შიგნით
გა — საქონლისა — მასპინძელმა უნდა
დაეხმოს.

მასმად პაპს (მღვდელს) მიიპატო-
ნებენ, რომელმაც პანაშვილი უნდა
გაღებდეს მიცვალებულის, რომლის
სულის ხატობისად ყოველივე ეს
ხორცი იხარჯება. მათვედა ეს ვან-
შამი. მათვედა შეიქმნილია „ლაგ-
ნის“ გაღასწავლად დანიშნული
დღისა. საოჯახოებამ, რასაკვირვე-
ლია, იცის ეს ღვეყოველი მთავარი
დღისა უნდა ემადღება მასპინძლისა,
წასახელდებელია მხარე საღვთისა
ტანისამოსით. მისაც კი წასვლა შეუ-
ძლებელია, ყველა მიდის სახლში არაი-

თარძი ორმოც ვერსედ შრისტოვან
უნდა იბინონ და ეს-კი ძალიან ადვი-
ლად მხარეებელია, თუ მამასხლისებს
უწინდებურად ნება მიეცემათ, ბილეთ-
ები უზარატიდგან აძლან ხელში
ხელს.

— ოქტომბრის 14, გორის ბაღში,
როგორც სწერენ გზ. „კავკასს“,
გაუმართავო ლიტონია-ალეგრა იქაურის
საქლო შრომისთვის სასარგებლოდ.
ბაღში შესვლის ბილეთი ღირებულა 10
კპ., სოფელ თვით ლიტონიასი 20
კპ., სულ შემოსულა 880 მან.,

— „მწვემის“ უკანასკნელს (№ 20)
ნომრში დაბეჭდილია მხარეების ქადა-
გი. რომელიც შეუკრავთ უფლად სამ-
ღვდელს ალექსანდრისა და სამხრეთ-აღმოს-
ავლეთის სასოციალისტების თბილისის
განყოფილების დირექტორს ბ. მ. მ.
ბოლიტოვიჩის საკვლელო გა-
ლობის, ქართულის ვალის, ნოტებს
გადაღების თაობაზე მოგვუყვანს თვით
ეს შრომა წერილი: „ხედავსა წელ-
სა, ოქტომბრის ა-სა და ესა, ამა ჩვენ
ქვემოთ ხელის მომწერთა — ეპისკო-
პოსმა ალექსანდრემ საქართველოს ვი-
კარმა და თბილისის განყოფილების სამ-
ხრეთ-აღმოსავლეთის მუსიკალურის
სასოციალისტების დირექტორმა მიხეილ
მიხეილის ძემ ბოლიტოვიჩისა შე-
კრით ეს წერილი შემდეგ შრომათა
ზედა: 1) შრომელი ჩვენთან — ეპისკო-
პოსმა ალექსანდრე მიანდობს ბ. ბო-
ლიტოვიჩის საკვლელო ქართული
გალობის მუსიკალურ ნოტებს გა-
ღებას, სულ რიცხვით ხუთასს — ან მეტს,
ან ნაკლებ გალობათა იოანე ოქრო-
სისა, ვასილი დიდისა და გრიგორი
ორმეტყველისა წიგნთა, მწერისისა,
ცნობისისა და სხვა მართლ-მადიდებელი
ეკლესიის გალობათა. ამასთანავე სდგე

არა ჩება, რადგან ამ შემთხვევაში
სვენები ქართული ან დარბაზის მიმდევარ-
ნი არა: მერი თუ არაფერი იხარ-
ჯება, ლხინს ნურათყრი გირჩევილია.
ბერძნის მასპინძლის ე. ი. ში მოგრო-
და. მასპინძელს ყველაფერი მზადა
საქმისა უცდის. მხოლოდ წირვიდგან
მღვდლისა და პაპის მოსვლას. მას,
მღვდელს მოვიდა; იგი შეიყვანეს
მასპინძლის დარბაზში, სადაც აწვი-
ვითეს მხარე მოხარული ხორცის
შენებში კვერები და ფიტები, მე-
ორის მხარით გამომცხვარი პური გო-
ღრებით, მესამეს მხარით არაუთ სამ-
სე კურები, კრები და დარბაზი. ამ
ჩამოთვლილ ხორაგეულო შუა დგას
ერთი სკამი, სავარძლის მსგავსი; მას-
ზე ჩამოვლობის მიხედვით აწვი-
ვითეს ტანისამოსი მიცვალებულის სა-
კურთხებლად. პერანგი და მისი ან-
ნაგი, ახალთხი, შალვა, პაიკები,
ქალმანი, ჩახა, ქუდი, სატყელი;
იხარა: ხანჯალი, თოფი, ფიშტო-
და ლეკური. მთ ქალს უბიან ლაგ-
ვანს, მამინის რასაკვირველია, ქალურ
ტანისამოსს უყურებენ. სკამის წინ,
სადაც საკურთხებელი ტანისამოსი აწ-
ვია, რომელშიაც, ესე იგი ტანისამოს-
ში, სვანის რწმუნებით — უხილავად

ბა ქართულ საკვლელო გალობათა შრო-
მამა, რომელიც უნდა იქმნეს დაწერილი
მუსიკალურ ნოტებზე.

„2) ბ. მიხეილ მიხეილის-ძე ბო-
ლიტოვიჩის ვალდებულება გადიდოს
ნოტებს შრომელ მუსიკა მოსვენებუ-
ლი რადენობა გალობათა ორი წლის
განმამკლობას შინა დიდგან ამა ბი-
რობის შეკრებისა, ესე იგი შრომელს
ოქტომბრისა ჩემუ-წლისა.

„3) ბ. ბოლიტოვიჩისა მი მი-
რობის მეორე მუსიკის აღსრულებამ
დის ვალდებულება იგალობოს წიგნზე
ეკლესიაში მთელი წიგნის წესი ხელთა
მოსამხმენლად.

„4) ამ შემთხვევაში, თუ სასული-
ერო და საერო გალობის ძეგლ-
ზე შრომისა მოწონებული იქნა წი-
გნის გალობა, რომელსაც იგალობენ
ეკლესიაში, მაშინ ბ. ბოლიტოვი-
ჩისა გაგვამეებს და დასრულებს უკ-
ლას გალობათა, მოხსენებულთა შრომელ
მუსიკაში.

„5) შრომელ მუსიკაში მოხსენებულ
ყველა საკვლელო ქართულ გალობათა
ნოტების გადაღების შემდეგ, ბ. ბო-
ლიტოვიჩისა ვალდებულია ნო-
ტებს გადაღებული გალობა და-
ბეჭდვად, შრომელ წარდგინ-
ოს გალობის აღსაღენ კომპოზიტორს,
რომელიც ახსენებს დეკანოზსა ეპის-
ტო ელიევს თავსმკვდომარობით, შემ-
დეგ უნდა განხილავინოს პეტროვსკ-
ში ცენზურას და ნება-დასრული დასა-
ბეჭდვად წარუდგინოს გადასა ალექსან-
დრე ეპისკოპოსს, რომლისაგანაც უნდა
მიიღოს შრომის იფსად ორი ათასი
მანათი.

„6) ნოტები, სასულიერო ცენზურ-
ისაგან ნება-დასრული პეტროვსკში,
იქნება დაბეჭდვად ეპისკოპოსისა
ალექსანდრეს ხარჯით; შემდეგ, როგორც

გამოხვეულია მიცვალებულის სული,
დგას რვეალი ტაბაკი, რომელიც სავ-
სეა არჩეულ სასმელ-საჭმელით, ხი-
ლეთობით და სხვ. შველა საკურ-
თხი ხორაგეულობა განათებულია
რამდენიმე ათი და ასი სანთლის ჩხი-
რით. მღვდელმა აქაც პანაშვილი უნდა
გაღებდეს, რომლის შემდეგაც, ნა-
კურთხი ტანისამოსით თითონვე მღვდელს
მიქვს. მათვედა ეს წესიც. მღვდელი
ხალხთან გამოდის, რომელიც უცდის
მას ეზომი. ახლა იწყობა სხვა ცერე-
მონია: ყოველი მოსახლიდან თითო
კაცი მიდის დარბაზში ხორაგეულო-
ბასთან გოდრით. ხორაგეულობას თავ-
ზე ადგას რამდენიმე მეთაფარივე კა-
ცი; ერთმა ამთვანმა უნდა იცოდეს,
სახელდობრ, ყველა კაცი და ქალი
საზოგადოებისა, რომ მათის რიცხვის
მიხედვით დაურიგოს პურები სულზე
და ხორცის ულუფა კომლზე. მოდის
ერთი მეკომურთავანი ამ კაცთან გო-
დრით. პურის და ხორცის მორიგე
აძლევს ამას იმდენს ოთხ-ოთხ პურს
(სადაც ერთი იციან, ერთს პურს)
რამდენი სულიც მის ოჯახშია, შემდეგ
ერთს ულუფა ხორცს და ამნორად
გაურიგებს მთელს საზოგადოებას.
შუნიდელს დროში ამ როლის პაპები

საკურთხეობა თვითონ ეპისკოპოსისა, ვაი-
უადებან ეპისკოპოსისა და მისი წიგნის
სასარგებლოდ.

„7) ამ შემთხვევაში, თუ წიგნის
გალობა, რომელსაც იგალობენ ეკლეს-
იაში, მოწონებული არ იქნება, ბ.
ბოლიტოვიჩისა არ განაგრძელებს
მუშაობას და წიგნის წესის გალობის
გადაღებისათვის ნოტებს არ აწვდის არ
იღებს; ეს შრომა მაშინ შეიწყობება
ტაშქებულად.

„8) ეპისკოპოსი ალექსანდრე, მიან-
დობს რა ქართულ გალობის გადაღებას
ნოტებზე მ. მ. ბოლიტოვიჩისა,
უნიშნავს მას მკვლავლათ: თბილისის
ქალქის მღვდელთა პოლიეკტორ და
ბასილ კარბელავთა, მღვდელს გრ.
მღვდელს და მღვდელს ა. მალაღი-
ნოსა. ამ თ ბ. ბოლიტოვიჩისა
ქვედა საშუალებს ერთის მხრით, ნოტებ-
ზე გალობის გადაღებას, ურმდლოთ
ბ. ბოლიტოვიჩისა არ შეუძლია ამ
საქმის ხელს მოკიდება; მეორეს მხრით,
ეს ათავისუფლებს მას ზასუნის-გების-
გან, რომ გალობის მასალა, რომელ-
საც მას გადასცემენ ნამდვილი და მარ-
თალი იქნება.“

გზ. „მწვემის“ მოგვას ეს წე-
რილი და დასრული ამბობს: „კულით
და სულით ვისურვებთ, რომ ამ საქმეს
კეთილი ბოლო მიხვედეს და 1886 წ.
ოქტომბრის 1, მცხეთის ტაძარში ბ.
ბოლიტოვიჩისაგან შედგინდეს
ნოტებს ქართული გალობა მოგვეს-
მინოს ის გალობა, რომელთაც სტებ-
ბოლა მკვლავ სმენა ჩვენთა წინაშათა.
თუ ბ. ბოლიტოვიჩისა ეს საქმე
დაამთავრა, მისი სახელი საუკუნოდ სას-
სოვრად დაშთება ჩვენში. შრომის ფა-
სი, რომელიც ბ. ბოლიტოვიჩისა
ქნიშნება, სათქმელი არ არის. ჩვენს
აზრით, ის ამ საქმეს ჭვიდებს ხელს არა

ასრულდენ, ახლა კი სოფლის მო-
ხელეები. მს პური და ხორცი ყველა
მეკომურმა სახლში უნდა წაიღოს.
როცა პურის და ხორცის დარიგება
გათავდება, მასპინძელი მოატანებს
მეორე მხრით არაქს ხალხთან და ორ
კაცზე ერთ პურს და ხორცის პატარა
ნაჭრებს, რომელნიც იქვე უნდა და-
ურიგოს ხალხს არყის სმის დროს შე-
სატანებლად და დასაწყობებლად. არაყს
ასმევენ ხალხს პირველად კასრის
მსგავს ხის ჭურჭლებით (სეგლა-კრეო)
და დიდის ჯამებით. ხალხის დაშლის
დროს კი რამდენსამე ადგილას და-
გამენ არაყით საცხე ხის გობებს, სა-
იდანაც მსუველნი სვამენ, ვისაც
რამდენიც უნდა.

მს არაყის სმა გრძელდება სალა-
მომდის, როდესაც სმისაგან გონ-და-
კარგული ხალხი სახლებში იშლე-
ბა.

(შემდეგი იქნება)

სანქციონირებული, არაქვედ კეთილშობილურად განხილულია...

„მწიქსი“ ვითარებით: „ჩვენ ნამდვილად შეიტყუეთ, რომ იმერეთის კანონმდებლობის შექმნის მიზანს დასაძინებელია...“

„იმევე“ ვითარებით: „თბილისის სასულიერო სემინარიის პირველი კლასის მოწიფე ტ. ბუბუჩიძის მიერ...“

„იმევე“ ვითარებით: „თბილისის სასულიერო სემინარიის პირველი კლასის მოწიფე ტ. ბუბუჩიძის მიერ...“

მღმსა. იუსტიციის მინისტრი ილიას სასამართლოს რევიზიის უკეთებს.

ბაშკინი. ბაშკინის წარმოების გასაძლიერებლად არსდებიან ბაშკინის მწარმოებელთა კრებანი,

მატარინოსკაპი. ერობას უნდა ხარჯილად განათავისუფლოს ის მიწები, რომლებზედაც ტყის გაშენებას აპირებენ.

ლონდონი. კოლონიათა მინისტრის ამხანაგმა გამოაცხადა საზოგადოებათა პალატაში, რომ სამხრეთის აფრიკაში სამხედრო ექსპედიცია იგზავნება, რათა ტრანსვაალის ბოერები იძულებულ გახდნენ დასცადონ მათგან დატერილი ტერიტორია, რომელიც ინგლისის მფარველობის ქვეშ იმყოფება.

გუბერნატორი სეაგიმისა, პოლიკოვნიკი ჩემსეიდი დანიშნულია გენერალ გუბერნატორად მთელი მუშაბუღის ზღვის ნაპირისა; ჰფიქრობენ რომ ამ დანიშვნით ინგლისს უნდა მუშაბუღის ზღვის ნავთსადგურები სამედიაციოდ დაისაკუთროს.

ცნობანი

საავადმყოფოს დირექტორი ბ. ნიშვილი ამით აცხადებს, რომ ქ. თბილისის მოქალაქეთა მიერ გარეშე მოსიარულე ავადმყოფთათვის დაარსებულ საავადმყოფოში 1866 წლის აპრილის 4-ის მოსაგონებლად ამ ოქტომბრის 5 დღან შემოღებული იქნება მცხოვრებთა შეღავათისათვის ღამობით, მორიგად ყოფნა ბბ. ექიმთა და ბებიათა.

მკვიდარი:

არსთინიანი, ორშაბათობით, ხუთშაბათობით და კვირაობით.

კორონა, სამშაბათობით და შაბათობით.

გელიკ-ვახადანი, ოთხშაბათობით და პარასკევობით.

ბავიშვილი:

ფილჩაქოვისა, სამშაბათობით.

ბაშინოვისა, ორშაბათობით, და პარასკევობით.

სტამბოლისა, ოთხშაბათობით და შაბათობით.

ლომისა, ხუთშაბათობით და კვირაობით.

მახანდა

ბორჯისა, რომელიც იყიდება თბილისის ბაზრებში, ლუქებში და ხელდა-ხელ 1 ოქტომბრიდან 1 ნოემბრამდე 1884 წ.

გამომცხვარი ზურდი რუსეთის ფქვილისა — 1 გირ. 5 კ.

აქაურის ფქვილისა: ზირქელის ხარისხისა — 1 გ. 2 1/2

მეორისა — 1 გ. 2 კ.

იმევე ფქვილ. თორნიში გამოცხვარი:

პირველი ხარისხისა — 1 გ. 4 1/2
მეორისა — 1 გ. 3 კ.
მესამისა — 1 გ. 2 1/2

ჯვარის-მამი ზურდი:

პირველი ხარის. ლავაში 1 გ. 4 1/2
მეორის ხარის. ლავაში 1 გ. 3 1/2
მესამისა — 1 გ. 3 კ.

ძროხის ხორცია:

პირველის ხარისხისა — 1 გ. 7 კ.
მეორისა — 1 გ. 6 კ.
სუკია — 1 გ. 14 კ.
ცხვრის ხორცია — 1 გ. 7 კ.

ღორის ხორცია:

პირველის ხარისხისა — 1 გ. — კ.
მეორისა — 1 გ. — კ.

რძინის ზეა

თბილისიდან ქუთაისისკენ მიდის 8 საათზედ და 31 წამ. დილით

თბილისიდან მარტო ხაშურამდინ 3 საათ. და 11 წამ. შუადღის უკან.

თბილისიდან ბაქოსკენ 10 საათზედ და 45 წამ. დილით.

(სამშაბათობით სანქარო 10 ს. 58 წ. დამ.)

ქუთაისიდან თბილისისკენ 12 საათ. და 25 წამ. შუადღ. უკან.

ქუთაისიდან ბათუმისა და ფოთისკენ

5 საათზედ და 20 წამ. შუადღის უკან.

ბათუმიდან თბილისისკენ 8 საათ. დილით.

ფოთიდან თბილისისკენ 8 საათ. და 45 წამ. დილით.

ფოთიდან ბათუმიდამ მოძავალი თბილისში შემოდის

10 საათზედ და 25 წამ. დამით.

მარტო ხაშურიდან მოძავალი თბილისში შემოდის

8 საათზედ დილით

ბაქოდამ მოძავალი შემოდის თბილისში

2 საათ. და 30 წამ. შუადღის უკან. (პარასკევობით სანქარო 7 ს. 53 წ. დამ.)

სამკურნალოში, რომელიც თბილისის მოქალაქეთა დასახლებად 4 აპრილის 1866 წლისა, ავადმყოფნი მიადებან დღის 8 საათიდან 12 საათამდინ.

ყოველ დღე მიადებენ ამ სამკურნალოში ავადმყოფებს შემდეგი ექიმები: ტერ-გრიგორიანცი — 8 საათიდან 9 საათამდინ. საბუბო, სჭალებო და საბაშოვა ავადმყოფობის საწამლეულად; ადამიანცი — 9-დან 10-სათამდე შინაგან და ნერვულ ავადმყოფობათა საწამლეულად; ბენკლევიცი — 10—11 საათამდე. — სახარუტოვა, სასიფილისო ავადმყოფობის წამლობისათვის და აგრეთვე კბალისა და ყურის ტკივილის საწამლეულად; შტემბოლარსკი 11—12 საათამდე სიფილისისა და სხეულზე გამოყვანილი მუწუკების წამლობისათვის. ამას გარდა: გარანდევინი ორშაბათობით 9—10 საათამდე შინაგან ავადმყოფობას წამლობისათვის; კორონა ორშაბათობით, სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით შინაგან ავადმყოფობათა წამლობისათვის 10—11 საათამდე; მინკევიჩი სამშაბათობით და პარასკევობით 9—10 საათამდე ხარუტოვილი ავადმყოფობისათვის; ნამჩინ-

სკი ს. მშაბათობით და შაბათობით 11—12 საათამდე თბილისის ტერიტორიის საწამლეულად; კონსტანტინოვი ორშაბათობით და პარასკევობით 10—11 საათამდე შინაგან ავადმყოფობათა წამლობისათვის; ვოლფსონი კბალის ტკივილის საწამლეულად მიადებს თავის სახლში ყოველთვის ღამის ავადმყოფებს, რომელთაც სამკურნალოდამ ბართი ექმნებათ.

განცხადებანი

წმინდა-საზოგადოების მმართველობისაგან.

„მართალია-ზორის წმინდა-საზოგადოების მმართველობა. უმოჩინოვალად სთხოვს პატივცემულ წევრთ, როგორც დამფუძნებელთ, ისე ნამდვილთ, წარმოგზავნონ თავიანთი ხვედრი საწევრო ფული ამა 1884 წლისა, პირველ ოცობი მანათი, ხოლო მეორეთ — ექვ-ექვსი, შემდეგის აღრესით:

ТИФЛИСЪ. Казначей Общества Распространения Грамотности среди грузинскаго населения Георгию Давидовичу Картвелову (Михайловская улица, собств. домъ). (10—5)

პატივისცემით ვაუწყებ თბილისის საზოგადოებას, რომ ჩამოვიდა თბილისში გამოჩენილი მსწრაფლ-მსროლი ქრანცუზი დოლაბაშვი.

(3—1) გუგუზონი.

ნაზიცი ვაჟილი ივანე იაკობის-ძე დოლაბაშვი

ზადვილა სანდრიანცის სახლებში, № 12, სოლოლაკის ქუჩაზე, მრეცლე გრუზინის სახლის პირ-და-პირ. (2—1).

გამოვიდა და ისყიდება ყველა წიგნის მალაზიებში ახალი წიგნი ა რ ი თ მ ა ბ ი კ ა სახელმძღვანელოდ სოფლის სასწავლებელთათვის, შედგენილი მიხეილ ზაალის-ძის შიფანისაგან. ფასი 80 კ. გავზავნი 1 მან. (10—2)

გამოვიდა და ისყიდება თბილისის უმთავრეს წიგნის მალაზიებში მოკლე ქართულ-რუსულ-ლათინური ლექსიკონი

მანაჩია, სოკოლოვა და ლითონთა

სამეფობიდან, შედგენილი თავ. რაფ. მირისთავისაგან. — ფასი ადგილობრივ ორი მანათი. (10—10)

სველკრამები

„ხრდილოეთის სააგენტოსი“ ოქტომბრის 18-ს

კამბრბუზი. პრექტი, შესახებ სამსახურის პირთადმი უმეტესის უფლებების მიწიჭებისა სამსახურში განაპირა ქვეყნებში საზოგადოდ გადაწყდა ეს უფლება მიეცემათ მხოლოდ მართლა შორეულ ქვეყნებში მოსამსახურეთ; მაგ. კავკაზისაში, თურქესტანში, ციმბირში და სხვ.

მაღლე მინისტრთა კომიტეტში წარსდგება პრექტი რეინის-გზის შტოს გაყვანის შესახებ ტიბორეცკის სტანციიდან ნოვოროსისკის გზამდე როსტოვო-ვლადიკავკაზის გზის გამგეობის თაოსნობით.